

UCHWAŁA Nr...../15
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIECIU
z dnia 29 grudnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok dla gminy Świecie .

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późniejszymi zmianami¹), art. 6.ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390) oraz art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118²) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok dla gminy Świecie, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjąć preliminarz wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok, który stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Świecia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jerzy Wójcik

¹ Zmiany zostały opublikowane w Dz. U. z 2015, poz. 1916

² Zmiany zostały opublikowane w Dz. U., z 2014 r., poz. 1146, poz. 1138, poz. 1255, poz. 1339, poz. 1777.

RADCA PRAWNY

Wojciech Górski
Wojciech Górski

Uzasadnienie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na Gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integrację osób uzależnionych.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy, Rada Miejska corocznie uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ponadto w związku z Uchwałą Rady Miejskiej w Świeciu Nr 356/10 z dnia 4 listopada 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, omówiono z reprezentantami powyższych organizacji zaplanowane działania z zakresu profilaktyki uzależnień, które zostały ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

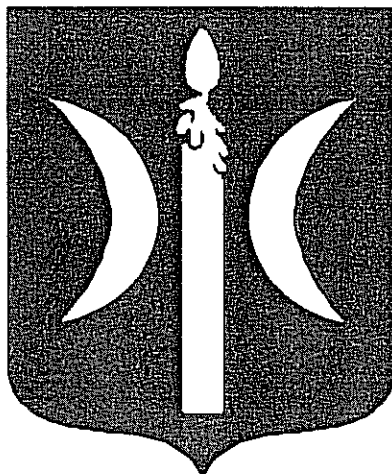
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Krzysztof Kulakowski

Krzysztof Kulakowski

Załącznik Nr 1
do Uchwały Rady Miejskiej w Świeciu
Nr z dnia 29 grudnia 2015 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2016 ROK**

ŚWIECIE

I. Wprowadzenie

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, kwestie związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Alarmujące dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród społeczeństwa, obniżenia wieku inicjacji alkoholowej oraz przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez młode osoby, wpływa na kierowanie działań profilaktycznych głównie w stronę młodzieży, osób uzależnionych oraz ich rodzin.

Według WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) alkohol znajduje się na III miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Alkohol działa szkodliwie na cały organizm człowieka, zwiększając tym samym ryzyko zachorowania również na choroby nowotworowe. Ponadto spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży, skutkuje uszkodzeniami płodu, a także poprzez nadużywanie alkoholu przez ciężarne może wystąpić alkoholowy zespół płodowy, tzw. syndrom FAS, czyli uszkodzenie układu nerwowego dziecka.

Nadużywanie alkoholu powoduje zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym wywołując depresję, bezsenność, zaburzenia psychiczne prowadzące do prób samobójczych, zmian osobowości, a także przy długotrwałym uzależnieniu psychozy alkoholowe, halucynozy alkoholowe lub nieodwracalne otępienie (zespół Korsakova).

Szkody zdrowotne wywołane nadużywaniem alkoholu nie ograniczają się tylko do osób uzależnionych. Obejmują swoim zasięgiem także rodzinę i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Istotnym jest fakt, że osoby egzystujące z osobą uzależnioną doznają ciągłego stresu, który skutkuje zaburzeniami zachowania u członków jego rodziny.

Nieprawidłowe procesy rozwojowe, zaburzenia emocjonalne oraz zmiany osobowości to nieliczne ze szkód powstających poprzez spożywanie alkoholu przez młodzież. Najczęstszymi powodami, dla których młodzi ludzie sięgają po alkohol to zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny w tym brak więzi z rodzicami.

Obserwowany w minionych latach wzrost patologii we wszystkich obszarach życia człowieka wymusza podejmowanie działań, które osobom zdrowym pozwolą podtrzymać prawidłową funkcjonalność, osobom z pierwszymi przejawami trudności pomogą obronić się przed rozwojem dysfunkcji i powrócić do zdrowia, natomiast osobom z rozwiniętą patologią stworzyć możliwości poddania się terapii i rehabilitacji. Nowoczesna profilaktyka zaburzeń rozwoju, uzależnień i patologii wśród dzieci i młodzieży to zespół interdyscyplinarnych działań, spełniających główne cele, takie jak wzmacnianie czynników ochronnych przez promowanie zdrowia i rozwijanie potencjalnych możliwości ludzi oraz eliminowanie czynników ryzyka – postaw i zachowań społecznych grożących patologiami

i uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi i przeciwdziałanie im.

Negatywne zjawiska zachodzące w otaczającym nas społeczeństwie, tj. niedostatek materialny rodzin, bezrobocie, czy bezdomność wpływają na pojawienie się problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i wszystkimi wywodzącymi się z tego dysfunkcjami, jak przemoc, rozpad rodziny, niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży, uzależnienie i współuzależnienie.

Ze względu na rozmiary powyższych zjawisk konieczne jest kontynuowanie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód indywidualnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu.

Zadania ujęte w programie realizowane są na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286).

Na podstawie powyższej ustawy art. 4¹ ust. 1 i 2, samorząd gminny zobligowany jest do prowadzenia działań zmierzających do: ograniczenia występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwoju działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrostu społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałaniu powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, integracji społecznej osób uzależnionych oraz doskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Realizacja zadań obejmuje przede wszystkim:

1. zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania i przeciwdziałania problemom alkoholowym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci, biorących udział w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 wymienionej ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. system pomocy psychospołecznej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, ze szczególnym zwróceniem uwagi na przemoc w rodzinie.

Bardzo istotnym zadaniem Programu jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.

II. Organizacja Programu

1. Adresaci programu

Problem nadużywania alkoholu nie dotyczy tylko osób z marginesu społecznego, ale także osób na wysokich stanowiskach, a co gorsze dotyka on coraz to młodsze pokolenia, dlatego też program skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Świecie, którzy zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym stykają się z problemem alkoholizmu. Jest także skierowany do tych, których dotyczą konsekwencje nadużywania alkoholu w ich rodzinie, czy otoczeniu.

Adresatami programu są:

1. dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniem od alkoholu ze strony swoich najbliższych lub osób z ich otoczenia,
2. osoby współuzależnione, także dorosłe dzieci alkoholików,
3. ofiary przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
4. sprawcy przemocy,
5. osoby uzależnione od alkoholu,
6. osoby pijące szkodliwie i ryzykownie.

2. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie oraz realizację Programu

Na podstawie Zarządzenia Burmistrza Świecia Nr 493/07 z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie powołania na stanowisko Kierownika Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej w Świeciu i Koordynatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, odpowiedzialną za przygotowanie i realizację programu jest Pani Klaudia Subkowska.

3. Współrealizatorzy planowanych celów i zadań

Z uwagi na szeroki zakres działań poświęconych profilaktyce uzależnienia od alkoholu, niezbędna jest współpraca wielu instytucji, które mają bezpośredni kontakt z problemem alkoholizmu. Są to:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- N ZOZ Nowy Szpital w Świeciu,
- Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu,
- Izba Wytrzeźwień w Toruniu,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Wspóluzależnienia „Promyk” w Świeciu,
- Straż Miejska w Świeciu,
- placówki oświatowe na terenie gminy Świecie,
- Komenda Powiatowa Policji w Świeciu,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „Gniazdo” na terenie gminy Świecie,
- organizacje pozarządowe,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Świeciu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świeciu,
- Miejsko Gminna Przychodnia w Świeciu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Świeciu,
- Prokuratura Rejonowa w Świeciu,
- organizacje pozarządowe
- struktury kościelne.

4. Akty prawne

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 473).

Ponadto Program ten realizowany jest na mocy następujących aktów prawnych:

1. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późniejszymi zmianami),
2. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.),

3. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.),
4. ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.),
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
7. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202 z późn. zm.),
8. ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332);
9. uchwały Nr 54/03 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie utworzenia Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej „Gniazdo” w Świeciu,
10. uchwały Nr 313/05 z dnia 13 października 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świecie na lata 2005 – 2015.
11. uchwały Nr 58/15 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 30 kwietnia 2015 r., w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2019.

III. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

W celu diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Świecie przeprowadzono badanie ankietowe, które objęło trzy wybrane grupy mieszkańców gminy. Łącznie w badaniu wzięło udział 445 respondentów.

1. Dzieci i młodzież szkolna	•Uczniowie szkół podstawowych (133) •Uczniowie szkół ponadpodstawowych (134)
2. Dorośli mieszkańcy gminy	•150 osób
3. Sprzedawcy alkoholu	•28 osób

Celem przeprowadzonych badań była analiza wybranych problemów społecznych, występujących na terenie gminy. Badany obszar dotyczył kwestii takich jak:

- **Problem alkoholowy** – spożywanie, uzależnienie oraz dostępność napojów alkoholowych dla dzieci i młodzieży na terenie gminy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy;
- **Problem nikotynowy** – spożywanie, uzależnienie oraz dostępność dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy;
- **Problem narkotykowy** – rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy;
- **Zjawisko przemocy na terenie szkoły oraz domu** – skala zjawiska, wiedza i opinie odnośnie problemu społecznego;

Dane wśród uczniów, dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców alkoholu zebrane zostały w okresie października 2015 r. i zrealizowano 445 ankiet z uczniami. Zróżnicowany dobór próby do badania umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy Świecie oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk uczniów szkolnych. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy Świecie.

Badanie diagnozujące problemy społeczne na terenie gminy Świecie zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią ilościową, przy użyciu kwestionariusza ankiety. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności oraz rzetelności planowanych działań, z czym wiązała się przede wszystkim triangulacja źródeł danych, która polegała na zgromadzeniu informacji od różnych grup mieszkańców gminy Świecie: uczniów (uczniowie szkoły podstawowej, ponadpodstawowej), dorosłych mieszkańców oraz sprzedawców alkoholu.

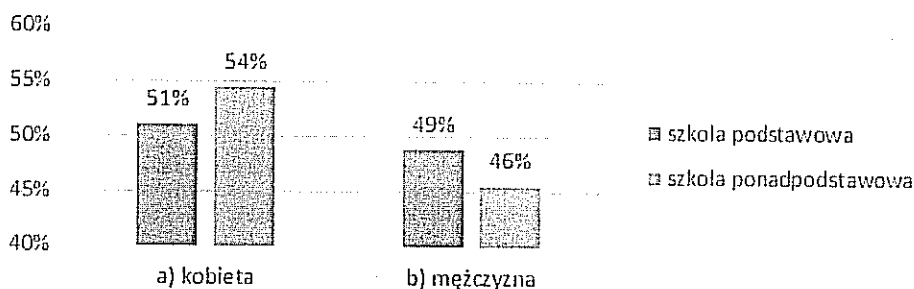
Głównym celem badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego oraz zjawiska przemocy (w tym cyberprzemocy), a także oszacowanie skali występowania tych zjawisk w badanej gminie.

W celu znalezienia odpowiedzi na główne kwestie problemowe przeprowadzone zostały trzy komplementarne badania. Do badania wybrano trzy grupy mieszkańców gminy Świecie, których opinie pozwoliły na wieloaspektowe potraktowanie badanej tematyki, analizę nasilenia oraz dynamiki wybranych problemów: uczniów, dorosłych mieszkańców oraz sprzedawców alkoholu.

BADANIE DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ NA TERENIE GMINY ŚWIECIE

Struktura badanej próby

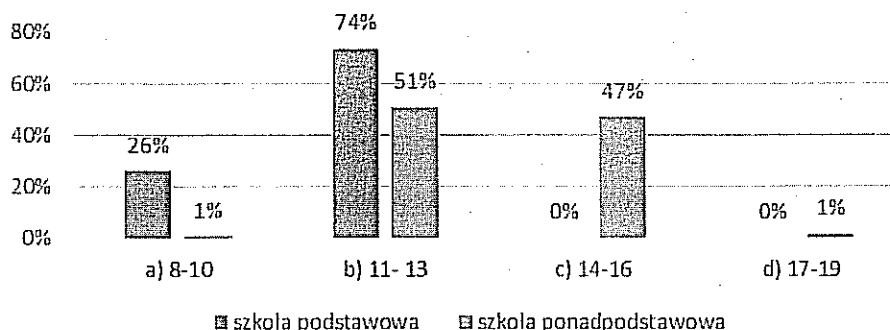
W badaniu wzięło udział 133 uczniów szkoły podstawowej oraz 121 uczniów szkoły ponadpodstawowej. Wśród respondentów klas młodszych znalazło się 51% kobiet oraz 49% mężczyzn. Proporcja ta wygląda podobnie wśród respondentów klas starszych – 54% kobiet oraz 46% mężczyzn.

Wyk. 1. Struktura badanej próby wg płci

Wśród respondentów szkoły podstawowej najwięcej respondentów znalazło się w kategorii wiekowej 11-13 lat (74%), pozostałe 26% to osoby w wieku do 10 lat. W przypadku uczniów szkoły

ponadpodstawowej połowa znalazła się w kategorii 14-16 lat (47%), zaś pozostałe to uczniowie mający 11-13 lat (51%) lub 17-19 lat (1%). Ponad 1% uczniów klas ponadpodstawowych zaznaczyło do 10 lat, jest to błędnie zaznaczona odpowiedź.

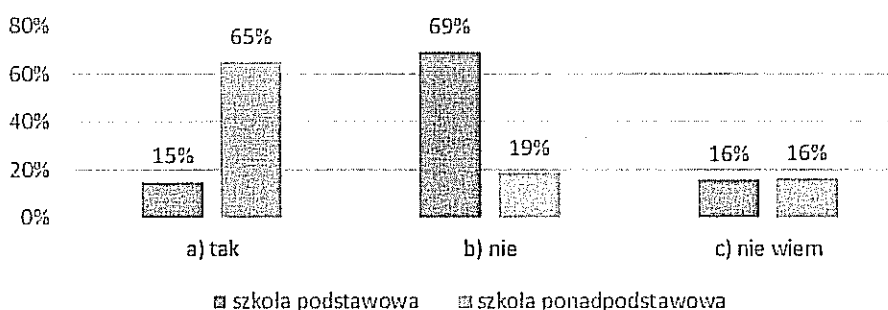

Wyk. 2. Struktura badanej próby wg wieku

Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej gminy Świecie

Jednym z ważniejszych problemów diagnozowanych wśród dzieci i młodzieży szkolnej gminy Świecie było narażenie na problem alkoholowy. W tym celu zadano uczniom szereg pytań związanych ze skalą zjawiska w otoczeniu oraz indywidualnymi doświadczeniami z alkoholem.

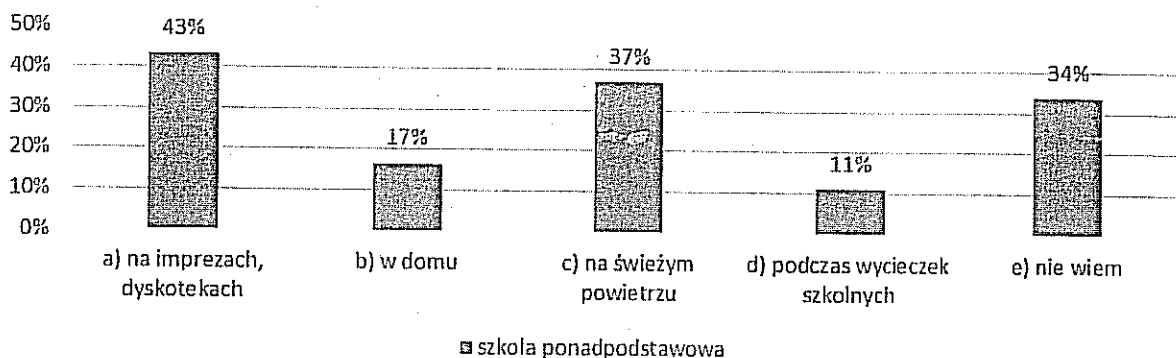
Pierwsze pytanie dotyczyło spożywania alkoholu przez rówieśników. Wśród odpowiedzi między uczniami szkoły podstawowej, a ponadpodstawowej widzimy wyraźne dysproporcje. Wśród klas młodszych większość (69%) zaprzecza, by ich rówieśnicy spożywali alkohol. Jedynie 15% jest zdania, że w ich środowisku są osoby niepełnoletnie spożywające alkohol. Wśród uczniów klas starszych większość ankietowanych jest zdania, że osoby w ich wieku piją alkohol (65%), 19% deklaruje, że zjawisko tego typu nie ma miejsca.

Wyk. 3. Czy Twoim zdaniem osoby w Twoim wieku piją alkohol?

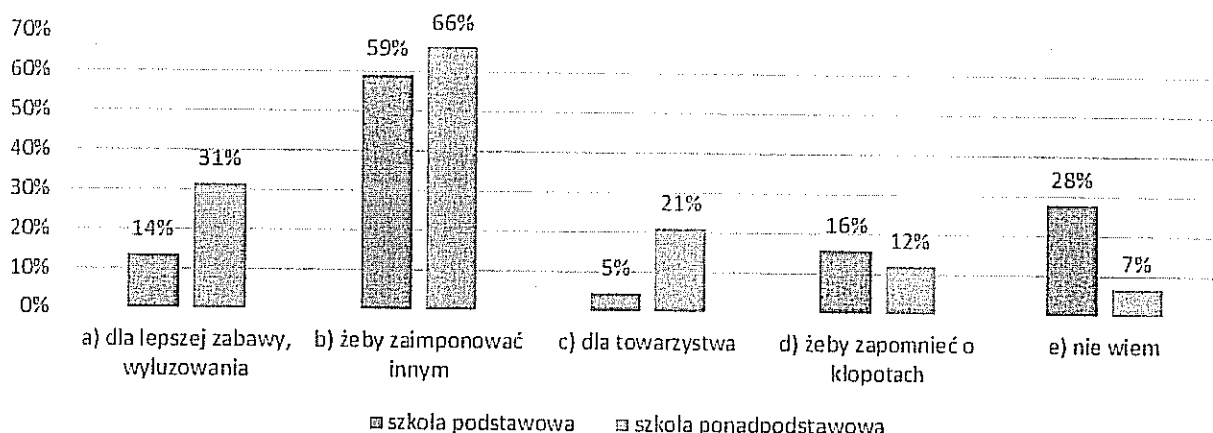
Młodzież szkolna najczęściej spożywa alkohol na imprezach, dyskotekach (43%) oraz na świeżym powietrzu (37%). Spożywanie alkoholu w domu deklaruje co piąty badany uczeń, zaś 11% podczas

wycieczek szkolnych. Stosunkowo duży odsetek respondentów wskazało na odpowiedź „nie wiem” (34%).

Wyk. 4. Gdzie osoby w twoim wieku piją alkohol?
Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejne pytanie w ankiecie skierowanej do uczniów i młodzieży szkolnej dotyczyło powodów sięgania po alkohol. Z zebranych odpowiedzi wynika, że najczęstszym powodem jest chęć zaimponowania innym (59% w przypadku uczniów szkoły podstawowej oraz 66% w przypadku uczniów szkoły ponadpodstawowej). 31% uczniów klas starszych sięga po alkohol dla lepszej zabawy, wyluzowania – na ten sam powód wskazuje prawie co siódmy badany uczeń szkoły podstawowej (14%). 12% uczniów szkoły ponadpodstawowej wskazuje również na chęć zapomnienia o kłopotach, zaś w szkole podstawowej 16%.

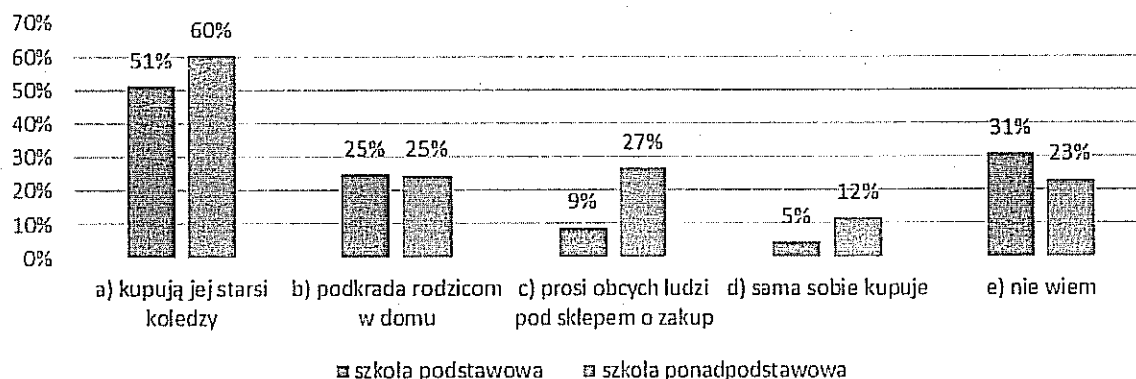

Wyk. 5. Dlaczego Twoim zdaniem młodzież sięga po alkohol?

Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

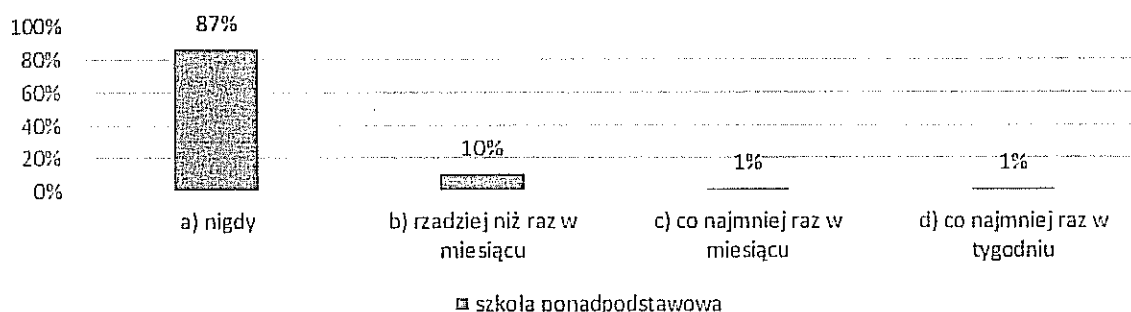
Badanym uczniom zadano pytanie o sposoby zdobywania alkoholu przez dzieci i młodzież niepełnoletnią na terenie gminy Świecie. 60% uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 51% uczniów szkoły podstawowej wskazało na kupowanie alkoholu przez starszych kolegów. 25% uczniów szkoły

podstawowej oraz 25% uczniów szkoły ponadpodstawowej przyznało, że młodzież może podkraść alkohol rodzicom. 12% uczniów szkoły ponadpodstawowej wskazało na samodzielny zakup alkoholu oraz na prośenie obcych ludzi pod sklepem o zakup (27%).

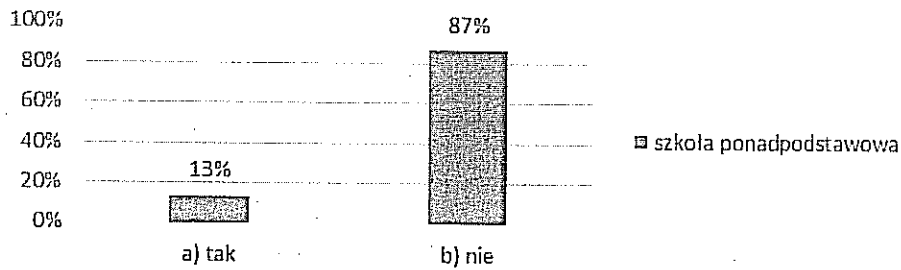
Wyk. 6. Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?
Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Większość badanych uczniów wskazuje, że nigdy nie spożywała alkoholu (87%). Do tego typu zachowań przyznaje się 12% respondentów. Wśród nich 10% spożywa alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, 1% co najmniej raz w miesiącu, zaś 1% co najmniej raz w tygodniu.

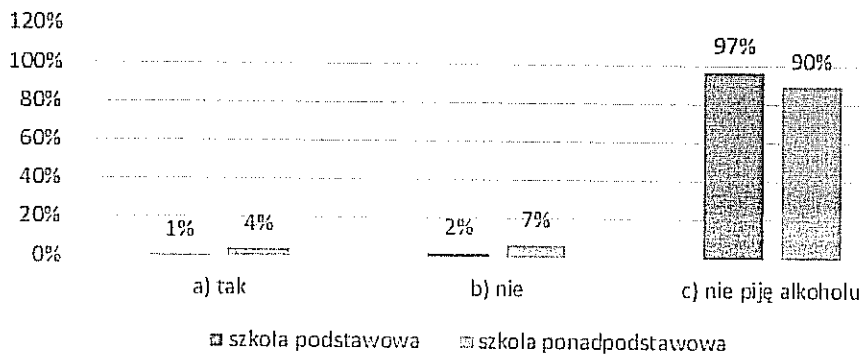
Wyk. 7. Jak często zdarza Ci się spożywać alkohol?

Zdecydowana większość uczniów nie doświadczyła nigdy nieprzyjemnych konsekwencji związanych z pićem alkoholu (87%). Pozostałe 13% wskazuje, że doświadczyło tego typu konsekwencji związanych z spożyciem alkoholu.

Wyk. 8. Czy doświadczyłeś jakichś nieprzyjemnych społecznych konsekwencji związanych z piciem alkoholu?

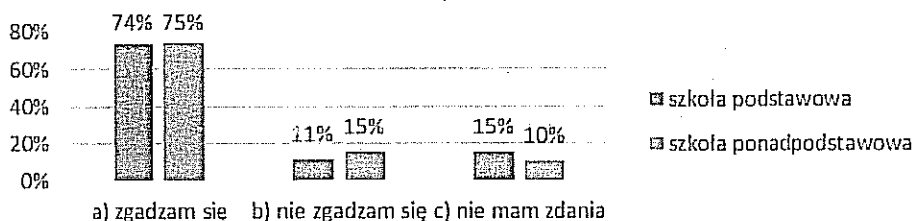
Na pytanie odnośnie tego, czy rodzice wiedzą o piciu alkoholu przez respondenta zdecydowana większość wskazuje, że nie spożywa alkoholu (97% uczniów szkoły podstawowej oraz 90% uczniów szkoły ponadpodstawowej). W przypadku uczniów klas podstawowych 1% wskazało, że rodzice wiedzą o tego typu zachowaniu. Wśród uczniów klas starszych 4% przyznaje, że rodzice wiedzą o spożywaniu alkoholu, zaś 7% zaznaczyło, że spożywa alkohol bez wiedzy opiekunów.

Wyk. 9. Czy Twoi rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

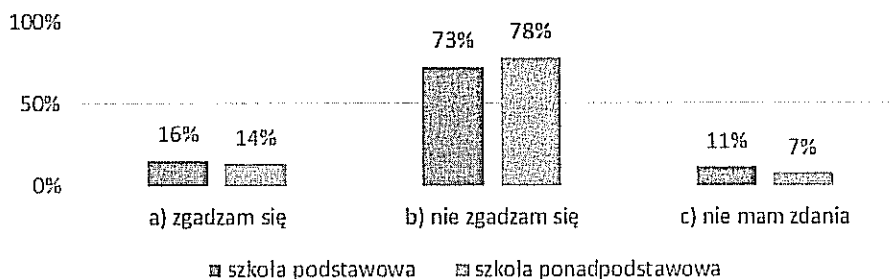
Ostatni blok pytań związanych z diagnozą problemu alkoholowego wśród dzieci i młodzieży dotyczył ustosunkowania się do wybranych kwestii związanych z alkoholem. 74% uczniów szkoły podstawowej oraz 75% szkoły ponadpodstawowej wskazuje, że każdy może uzależnić się od alkoholu. Przeciwnego

zdania jest 11% uczniów szkoły podstawowej oraz 15% uczniów szkoły ponadpodstawowej. Pozostałe 15% i 10% odpowiedziało, że nie ma zdania w tej kwestii.

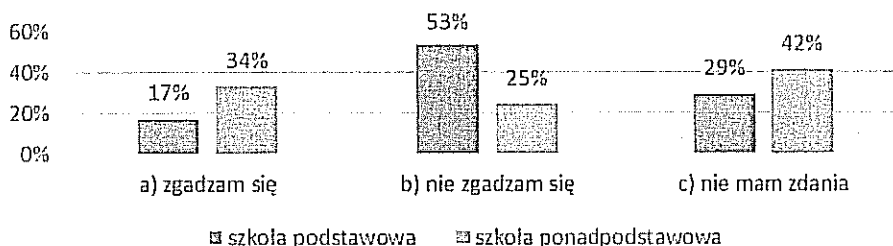
Wyk. 10. Każdy może uzależnić się od alkoholu.

73% uczniów szkoły podstawowej oraz 78% uczniów szkoły ponadpodstawowej poprawnie klasyfikuje piwo jako rodzaj alkoholu. Przeciwnego zdania jest 14% uczniów szkoły ponadpodstawowej oraz 16% uczniów szkoły podstawowej. Pozostałe 11% i 7% wskazuje, że nie ma zdania w tej kwestii.

Wyk. 11. Piwo to nie alkohol.

Co trzeci badany uczeń klas starszych jest zdania, że w okolicy są miejsca, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu alkoholu (34%), pogląd ten podzieliła 17% ankietowanych uczniów klas młodszych.

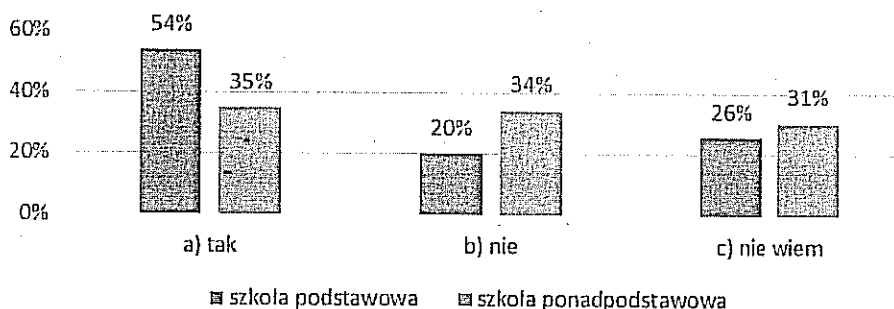

Wyk. 12. W moim mieście są miejsca, gdzie osoba niepełnoletnia może kupić alkohol bez problemu.

Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej gminy Świecie

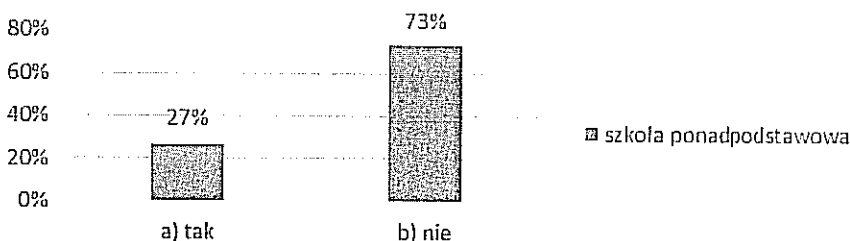
Kolejne pytania w ankiecie skierowanej do uczniów związane były z diagnozą problemu przemocy oraz skalą zjawiska występującej na terenie placówki szkolnej oraz domu.

54% uczniów szkoły podstawowej oraz 35% uczniów szkoły ponadpodstawowej wskazuje, że zjawisko przemocy jest obecne między uczniami. Stosunkowo duży odsetek wskazuje na odpowiedź „nie wiem” – 26% uczniów szkoły podstawowej oraz 31% uczniów szkoły ponadpodstawowej.

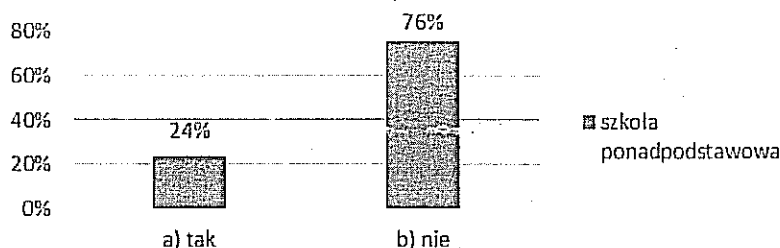
Wyk. 13. Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

27% szkoły ponadpodstawowej deklaruje, że doświadczyło przemocy ze strony rówieśników. Przeciwnego zdania jest większość respondentów (73%).

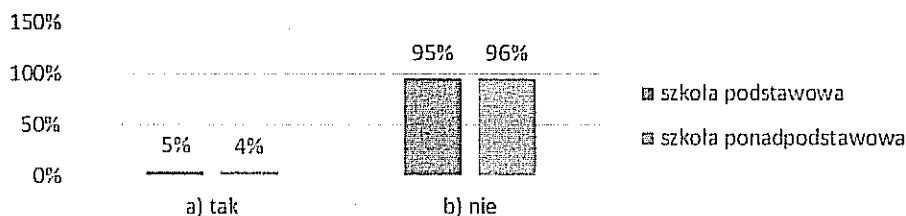
Wyk. 14. Czy doświadczyłeś kiedyś przemocy ze strony rówieśników?

Do stosowania przemocy przyznaje się 24% klas starszych biorących udział w badaniu. Pozostałe ok. 76% respondentów deklaruje, że nigdy nie stosowało przemocy.

Wyk. 15. Czy samemu zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec rówieśników?

95-96% uczniowie biorący udział w badaniu wskazują, że w ich domu nie występuje problem przemocy. 5% uczniów klas podstawowych deklaruje, że występuje u nich domu występuje problem przemocy, zaś 4% wśród uczniów szkół ponadpodstawowych.

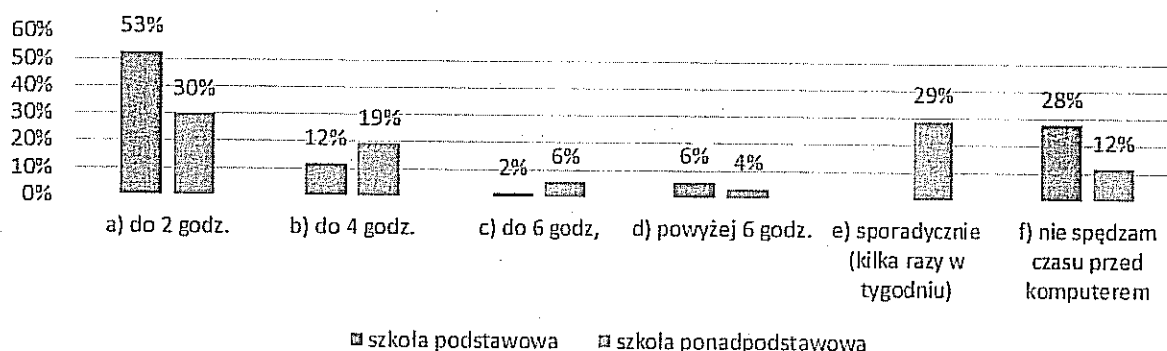

Wyk. 16. Czy w twoim domu występuje problem przemocy?

Korzystanie z komputera z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej gminy Świecie

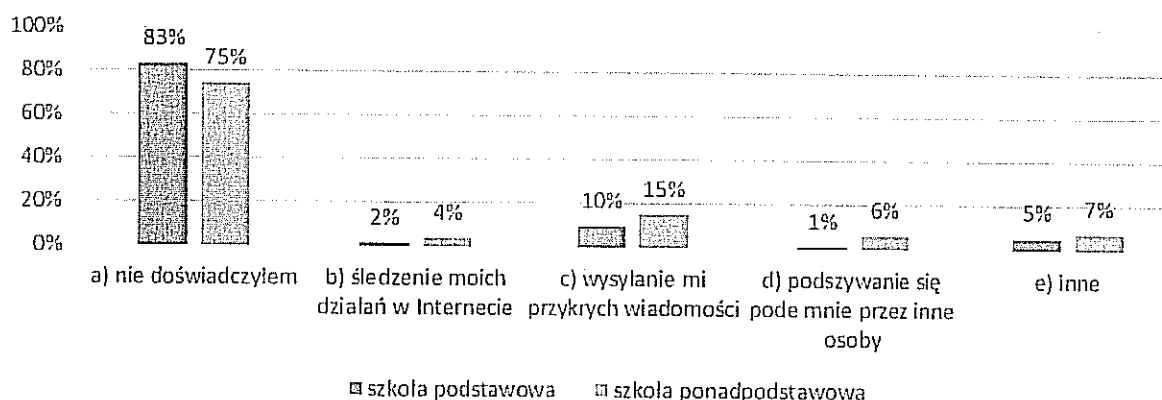
Ostatni blok pytań w ankiecie skierowanej do uczniów dotyczył korzystania z komputera oraz zjawisk z nim związanych. Uczniowie mieli ocenić ile czasu dziennie spędzają przed komputerem. Największy odsetek respondentów zaznacza, że poświęca na komputer do 2 godzin dziennie (53% uczniów klas młodszych oraz 30% uczniów klas starszych). Znaczna część respondentów deklaruje również, że spędza czas przed komputerem sporadycznie – 29% uczniów klas starszych. Czas spędzany

przed komputerem jest nadużywany przez mały odsetek uczniów biorących udział w badaniu – powyżej 6 godz. 6% uczniów szkoły podstawowej oraz 4% uczniów szkół ponadpodstawowych.

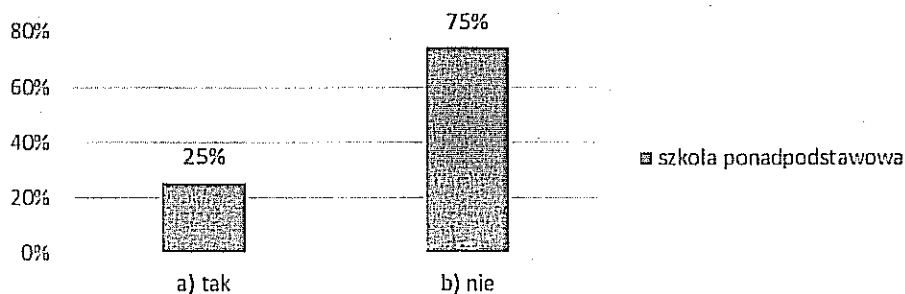
Wy. 17. Ile czasu dziennie spędzasz przed komputerem?

W większości uczniowie w obu grupach badanych nie doświadczyli przykrych zachowań w związku z korzystaniem z cyberprzestrzeni. Uczniów pokrzywdzonych w badanej grupie było 18% wśród dzieci oraz 32% wśród młodzieży. Jest to bardzo wysoki wynik jak na szkołę podstawową. 10% uczniów przyznało się, że otrzymywało przykre wiadomości, 1% doświadczyło podszywania się oraz śledzenia ich działań w Internecie (2%). Pozostałe 5% uczniów wskazało na inne, nie dookreślone zachowania. W przypadku uczniów szkół ponadpodstawowych 15% ankietowanych otrzymało przykre wiadomości, 6% doświadczyło podszywania się oraz śledzenia ich działań w Internecie 4%.

Wyk. 18. Czy doświadczyłeś kiedyś przykrych dla Ciebie zachowań przez Internet? Jeżeli tak, to jaką miały one formę?

75% uczniów wskazuje, że nigdy nie podejmowała próby ograniczenia czasu spędzanego przed komputerem. Pozostałe ok. 25% deklaruje, że starało się ograniczyć czas poświęcany na korzystanie z komputera.

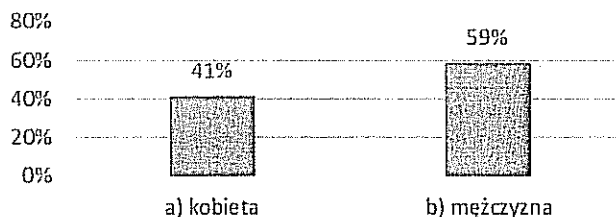

Wyk. 19. Czy podejmowałeś nieudane próby ograniczenia czasu poświęconego na surfowanie po Internecie??

BADANIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY ŚWIECIE

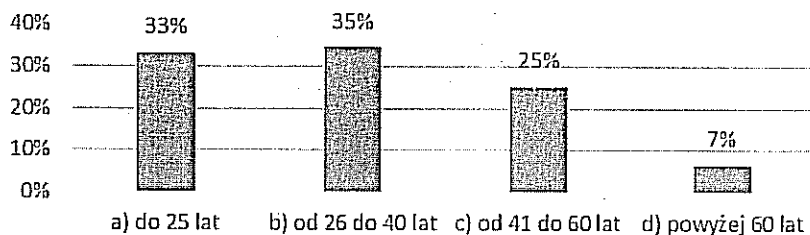
Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym wybranych problemów społecznych na terenie gminy Świecie wzięło udział 150 dorosłych mieszkańców. Wśród nich 41% kobiet oraz 59% mężczyzn.

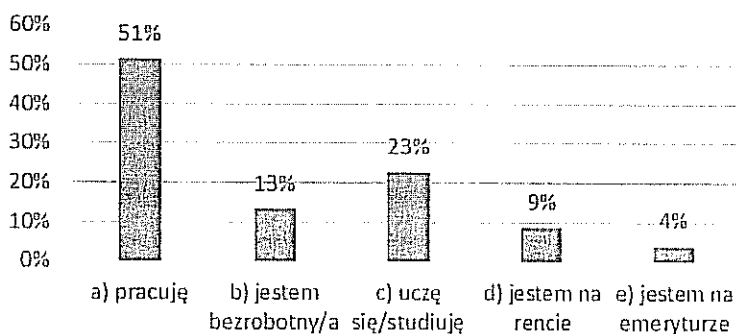
Wyk. 20. Struktura badanych osób wg płci

Największy odsetek badanych znalazł się w grupie 26-40 lat (35%), co trzeci badany mieszkaniec gminy znajduje się w grupie do 25 roku życia (33%), zaś 25% to osoby w wieku 41-60 lat. Najmniejszą grupę stanowią osoby powyżej 60 roku życia (7%).

Wyk. 21. Struktura badanych osób wg wieku

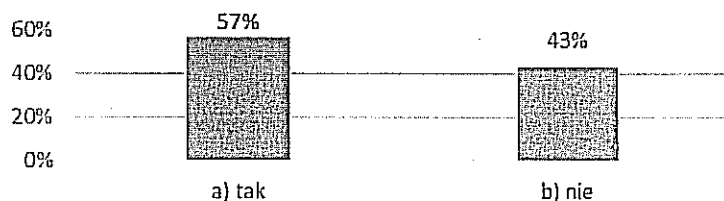
Większość mieszkańców biorących udział w badaniu to osoby pracujące (51%), 13% jest bezrobotna lub 23% uczy się i studiuje. Pozostały odsetek badanych to osoby przebywające na rencie (9%) lub emeryturze (4%).

Wyk. 22. Struktura badanych osób wg statusu zawodowego

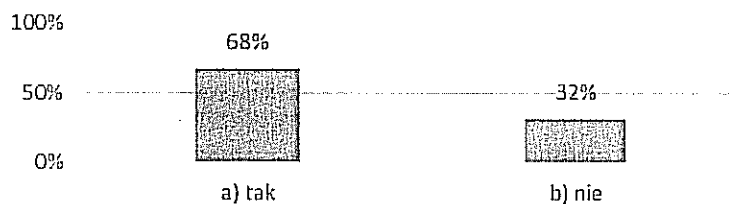
Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy Świecie

Jednym z istotnych problemów społecznych diagnozowanych przez realizowane badanie był alkoholizm. Dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu ankietowym spytano o znajomość osób borykających się z problemem alkoholowym – 57% wskazało, że zna takie osoby w swoim otoczeniu.

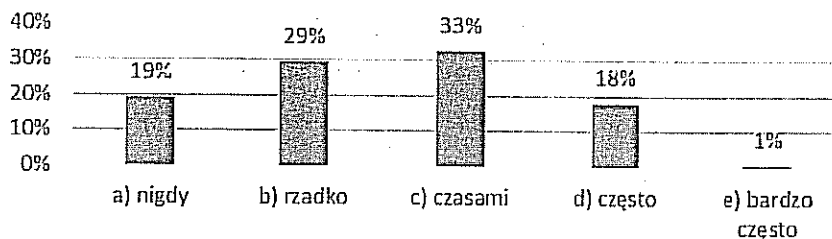
Wyk. 22. Czy zna Pan/i osoby uzależnione od alkoholu?

Większość dorosłych mieszkańców (68%) słyszała o przypadkach sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Przeciwnego zdania jest 32% ankietowanych.

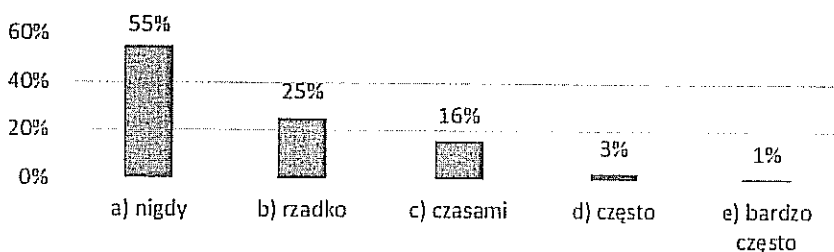
Wyk. 23. Czy słyszał/a Pan/i o przypadkach sprzedaży alkoholu niepełnoletnim osobom?

Kolejne pytanie dotyczyło oceny częstotliwości spożycia alkoholu przez osoby nieletnie. 81% ankietowanych jest zdania, że osoby niepełnoletnie spożywają alkohol w otoczeniu, wśród nich 33% ocenia, że nieletni piją alkohol czasami, 29% rzadko, 18% często, zaś 1% bardzo często.

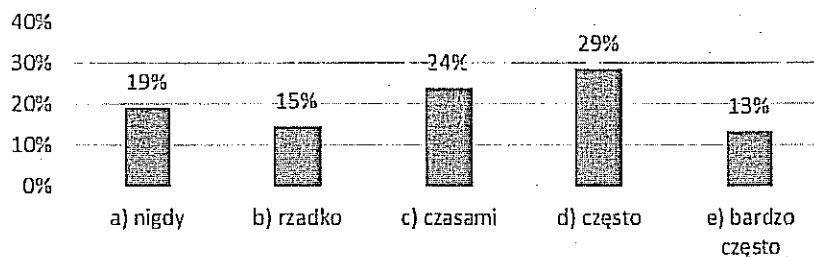
Wyk. 24. Jak często zdarza się, że niepełnoletnie osoby spożywają alkohol?

55% wskazało, że w ich otoczeniu są osoby, które dopuszczają do jazdy po spożyciu alkoholu. Wśród nich 25% ocenia te sytuacje jako rzadkie, 16% deklaruje, że zdarzają się czasami, zaś pozostałe 3% często i 1% bardzo często.

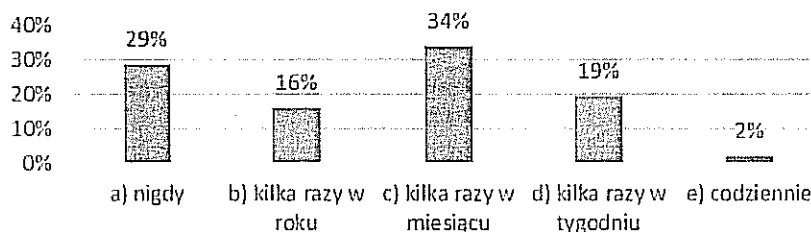
Wyk. 25. Jak często Pana/i zdaniem ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu wśród osób w Pana/i otoczeniu?

Jedynie 19% ankietowanych mieszkańców nigdy nie zauważyło osób pijących alkohol w miejscach publicznych. Pozostałe 81% deklaruje, że było świadkiem tego typu sytuacji, wśród nich 24% wskazało, że dochodzi do nich często, 24% czasami, 13% bardzo często, zaś pozostałe 15% ocenia te sytuacje jako rzadkie.

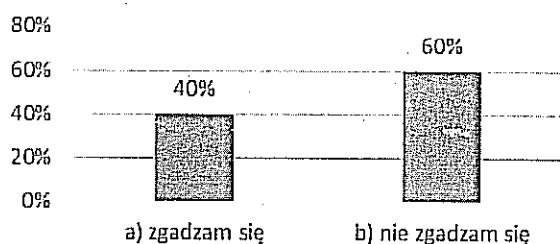
Wyk. 26. Jak często zdarza się Panu/i zauważyć osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych, takich jak parki, klatki schodowe, przystanki?

W kolejnym pytaniu dorośli mieszkańcy poproszeni zostali o ocenę częstotliwości spożywania alkoholu. Największy odsetek przyznaje, że sięga po alkohol kilka razy w miesiącu (34%), 19% pija kilka razy w tygodniu, 16% raz w roku zaś 2% codziennie. Pozostałe 29% deklaruje, że nigdy nie spożywa alkoholu.

Wyk. 27. Jak często spożywa Pan/i alkohol?

60% ankietowanych nie zgadza się ze stwierdzeniem głoszącym, iż alkohol w piwie jest mniej szkodliwy, niż alkohol znajdujący się w wódce. 40% respondentów zgodziło się z tym stwierdzeniem.

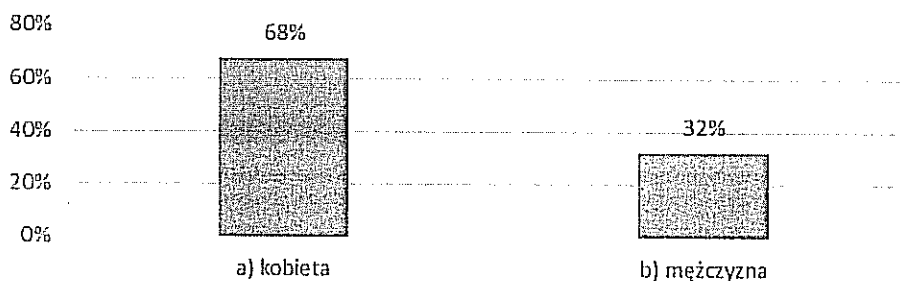

Wyk. 28. Alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż alkohol w wódce.

BADANIE SPRZEDAWCÓW ALKOHOLU NA TERENIE GMINY ŚWIECIE

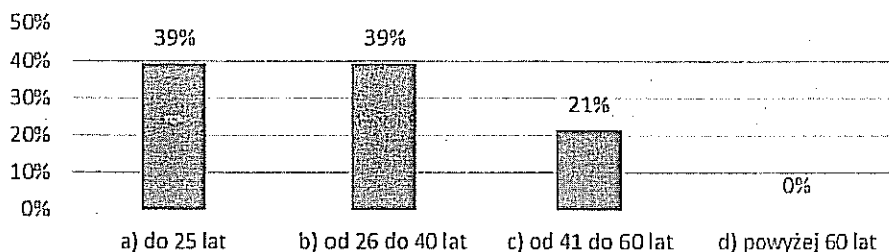
Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Świecie wzięło udział 28 sprzedawców alkoholu, w tym 68% kobiet oraz 32% mężczyzn.

Wyk. 29. Struktura badanej próby wg płci.

39% ankietowanych to osoby znajdujące się między 26 a 40 rokiem życia, 39 sprzedawców to osoby do 25 roku życia, 21% znajdują się w kategorii wiekowej 41 – 60 lat.

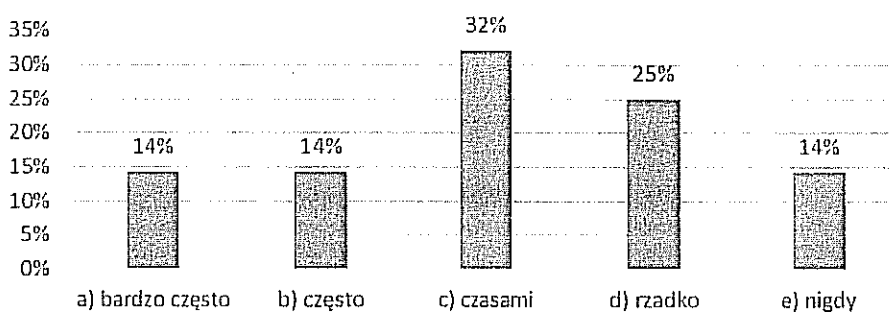

Wyk. 30. Struktura badanej próby wg wieku

Problem alkoholowy z perspektywy sprzedawców alkoholu na terenie gminy Świecie

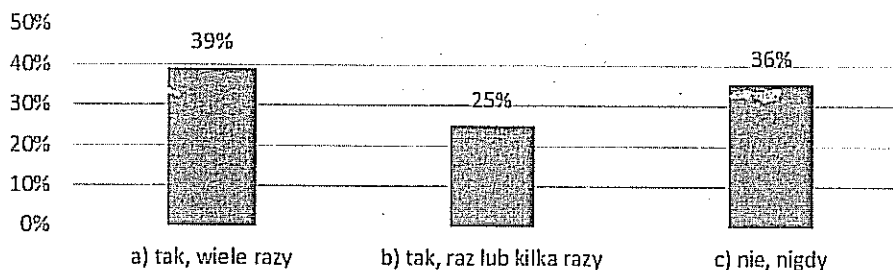
Sprzedawców alkoholu pytano przede wszystkim o doświadczenia związane z wykonywanym zawodem oraz opiniami na temat nasilenia wybranych zjawisk, szczególnie problemu alkoholowego wśród dorosłych oraz nieletnich mieszkańców gminy Świecie.

Większość sprzedawców jest zdania, że na terenie gminy dochodzi do sprzedaży alkoholu nieletnim, w tym 25% ankietowanych ocenia tego typu sytuacje jako rzadkie. Odmienne stanowisko prezentuje 14% ankietowanych którzy sądzą, że na terenie gminy nigdy nie dochodzi do sprzedaży alkoholu klientom niepełnoletnim.

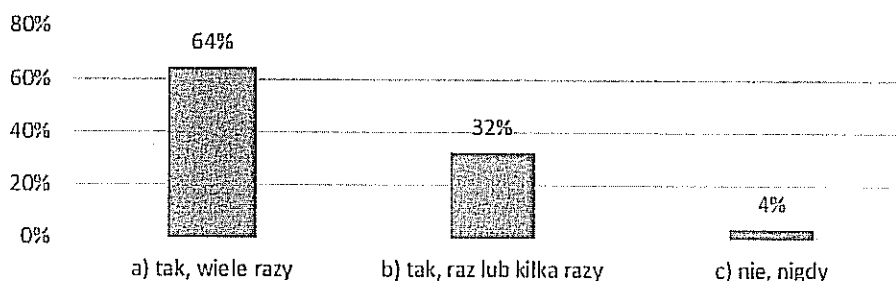
Wyk. 31. Jak często Panu/i zdaniem zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i gminie?

Większość respondentów wskazuje, że zdarzyło się by osoby niepełnoletnie próbowały dokonać u nich zakupu alkoholu, w tym 25% ankietowanych ocenia takie zachowanie jako sporadyczne (raz lub kilka razy), zaś 39% jako zdarzające się wielokrotnie.

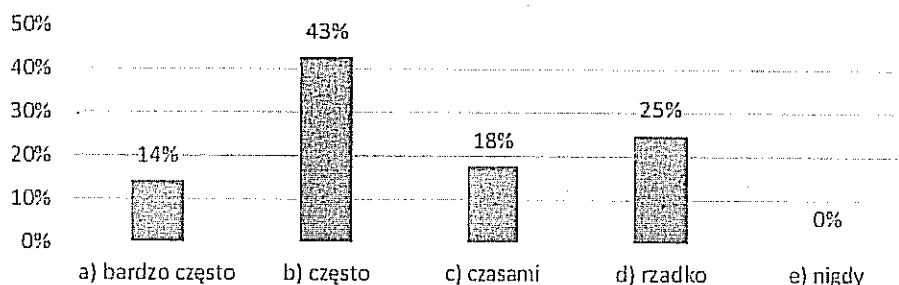
Wyk. 32. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić u Pana/i alkoholu?

Wszystkim respondentom zdarzyło się pytać o dowód osobisty klienta, w przypadku braku pewności, czy jest pełnoletni. 64% ankietowanych robiło to wielokrotnie, zaś 32% raz lub kilka razy.

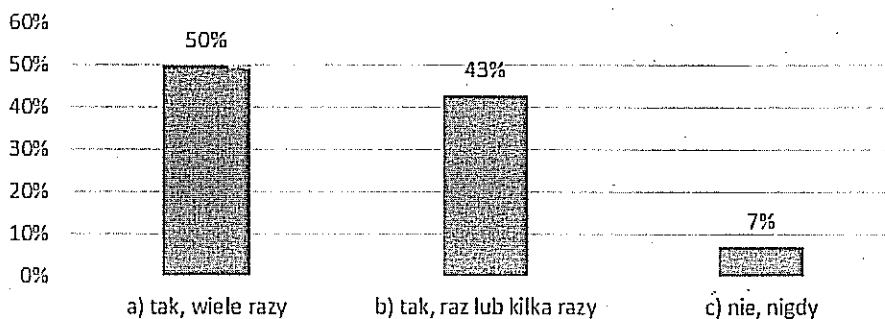
Wyk. 33. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, kiedy nie było pewności, czy jest pełnoletni?

Wszyscy sprzedawcy wskazują, że na terenie gminy dochodzi do sprzedaży alkoholu klientom nietrzeźwym. Wśród nich 57% ankietowanych ocenia te sytuacje jako częste i bardzo częste, zaś 25% jako rzadkie.

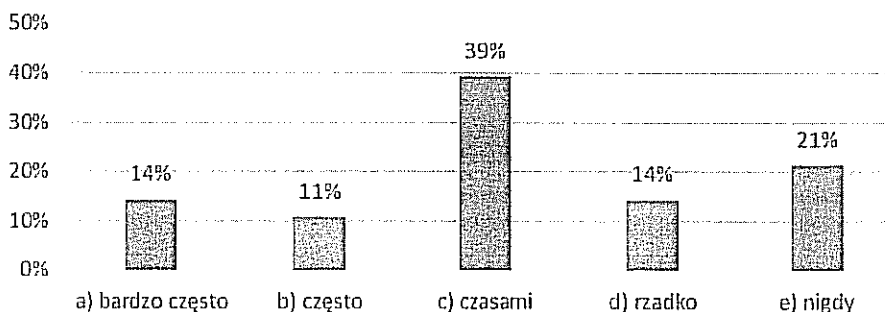
Wyk. 34. Jak często Panu/i zdaniem zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i gminie?

93% sprzedawców biorących udział w badaniu przyznają się, że zdarzyło im się by osoba nietrzeźwa próbowała dokonać zakupu alkoholu. 43% z nich wskazuje, że klienci dopuścili się tego zachowania sporadycznie (raz lub kilka razy), pozostałe 50% wielokrotnie.

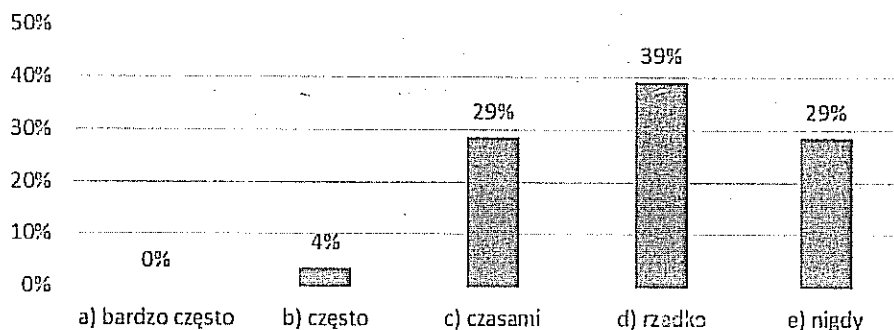
Wyk. 35. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa chciała kupić u Pana/i alkohol?

Jedynie 21% ankietowanych zaznaczyło, że nigdy nie zauważyli, by klienci spożywali alkohol na terenie sklepu lub w jego otoczeniu. Pozostali ankietowani wskazują, że takie zachowania mają miejsce czasami (39%), często i bardzo często (25%) lub rzadko (14%).

Wyk. 36. Jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu sklepu?

29% sprzedawców nie ma doświadczenia z wzywaniem policji z powodu zakłócania porządku przez osoby pod wpływem alkoholu znajdujące się na terenie sklepu lub w jego pobliżu. 39% ocenia, że zdarzało im się wzywać policję, jednak rzadko, 29% czasami 29% i 4% często.

Wyk. 37. Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie sklepu lub w jego pobliżu?

IV. Podsumowanie

Problem alkoholowy

Spożywanie alkoholu według mieszkańców gminy stanowi dość poważne zagrożenie. Problem jest wyraźnie dostrzegalny, potwierdza to fakt, że 84% mieszkańców ocenia uzależnienie od alkoholu jako problem ważny, zaś 57% zna osoby borykające się z problemem uzależnienia od alkoholu. Prawie połowa ankietowanych wskazała na sytuacje stwarzania zagrożenia po spożyciu alkoholu - 45% ocenia, że w ich otoczeniu są osoby, które po spożyciu alkoholu dopuszczają się jazdy samochodem. 81% mieszkańców zauważyło również zachowania związane z spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych, jedynie 19% ocenia, że do tego typu sytuacji nigdy nie dochodzi na terenie gminy.

Szczególnie istotnym aspektem problemu alkoholowego w gminie jest sięganie po tego rodzaju napoje przez dzieci i młodzież niepełnoletnią. Większość uczniów szkół ponadpodstawowych wskazuje, że ich rówieśnicy spożywają alkohol (65%). Zebrane dane pokazują, że problem ten nasila się wraz z wiekiem i narażona na niego jest szczególnie młodzież starszych klas. Uczniowie sięgają po alkohol przede wszystkim z potrzeby zaimponowania innym oraz kojarzenia alkoholu z dobrą zabawą i chęcią wyluzowania. Dzieci i młodzież szkolna zdobywają alkohol dzięki starszym kolegom, jednak prawie co czwarty badany uczeń szkoły ponadpodstawowej wskazał, że młodzież prosi obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu. Dlatego tak bardzo ważne jest planowanie programów profilaktycznych obejmujących różne grupy społeczne – nie tylko środowisko szkolne, ale także uświadamianie rodziców, czy sprzedawców. Jeśli chodzi o sprzedaż alkoholu osobom nieletnim, większość

ankietowanych sprzedawców przyznała, że na terenie gminy Świecie dochodzi do sprzedaży alkoholu nieletnim. Deklarują oni także sytuacje, w których niepełnoletni klienci próbowali u nich dokonać zakupu alkoholu.

Problem przemocy

54% uczniów szkoły podstawowej oraz 35% uczniów szkoły ponadpodstawowej wskazuje, że w szkole występuje problem przemocy między uczniami. Ponad to, 27% szkoły ponadpodstawowej wskazuje, że doświadczyło przemocy ze strony rówieśników. 24% ankietowanych uczniów szkół ponadpodstawowych wskazuje, że samemu zdarzało im się stosować przemoc wobec rówieśników. Niektórzy uczniowie narażeni są również na zagrożenie przemocą w Internecie – zdecydowana większość ankietowanych korzysta z komputera, w tym co piąty uczeń szkoły ponadpodstawowej spędza do 4 godzin, 6% do 6 godzin, zaś 4% powyżej 6 godzin. Znaczna część uczniów miała problem związany z cyberprzestrzenią. 15% uczniów szkół ponadpodstawowych otrzymywało przykre wiadomości, zaś 10% uczniów szkół podstawowych. 6% młodzieży doświadczyło również podszywania się po nich przez inne osoby.

Połowa sprzedawców alkoholu twierdzi, że gmina Świecie boryka się z problemem przemocy. Dane te są niepokojące i wskazują na potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych, których celem byłoby zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz w jej pobliżu, a także działań przeciw występowaniu zjawiska cyberprzemocy. Niezbędne są również działania kierowane przeciwko przemocy domowej, ponieważ do tego zagrożenia ofiary najczęściej niechętnie się przyznają.

V. Wnioski

W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane rekomendacje skierowane do mieszkańców gminy Świecie:

- działania profilaktyczne na terenie gminy powinny mieć charakter długofalowy i wielostronny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły – uczniów, rodziców i opiekunów, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe,
- rozpoczęcie programu profilaktycznego, obejmującego pracę z rodzicami, nauczycielami, uczniami oraz pozostałymi mieszkańcami gminy, celem utworzenia wspólnoty sprzeciwu wobec zagrożeń społecznych.

- zorganizowanie zajęć profilaktycznych oraz kampanii informacyjnej w celu uzmysłowienia jak używki negatywnie wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności – zarówno dla dzieci i młodzieży szkolnej, jak i dorosłych mieszkańców gminy.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinna zwiększyć kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, by wyeliminować miejsca, gdzie młodzież oraz osoby nietrzeźwe mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być również kładziony na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie chęci zakupu alkoholu lub papierosów,
- podejmowanie działań skierowanych wobec rodziców i nauczycieli, w celu wzmocnienia ich autorytetu wychowawczego. Ważnym jest, by stali się oni wiarygodnym źródłem informacji i kształtowali prawidłowe postawy podopiecznych.
- wzmocnienie pozytywnych zmian w zakresie radzenia sobie z problemami dotyczącymi nowych technologii, zachęcanie do ograniczenia nadmiernego korzystania z komputera i telewizji przez mieszkańców gminy, szczególnie przez dzieci i młodzież niepełnoletnią, a także reagowanie na przemoc w Internecie,
- rekomenduje się opracowanie lokalnych programów na rzecz zwiększenia świadomości mieszkańców gminy odnośnie problemów społecznych i możliwości reagowania na sytuacje naruszania prawa, ze szczególnym naciskiem na dzieci i młodzież. Głównym celem programu byłoby wzbudzenie postaw obywatelskich i poczucia odpowiedzialności za lokalną społeczność.
- zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców gminy, dotyczącej problemu występowania zjawiska przemocy wśród młodzieży szkolnej,
- zorganizowanie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii przemocy w szkole i rodzinie. Podjęcie działań profilaktycznych, których celem byłoby zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz w jej pobliżu,
- kampanie społeczne skierowane przeciwko zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie pomocy osobom poszkodowanym. Nacisk na edukacje w zakresie możliwych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień lub przemocy i agresji.

IV. Cele i zadania programu

Aby zrealizować powyższe cele główne, ustalono cele szczegółowe:

Cele główne	Sposoby realizacji	Realizatorzy i partnerzy
<p>1. Zwiększenie skuteczności działań związanych z profilaktyką, edukacją oraz prewencją głównie wśród młodzieży</p>	<p>1.1. Uniemożliwienie dostępności zakupu napojów alkoholowych, osobom niepełnoletnim oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej</p> <p>1.2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Komenda Powiatowa Policji w Świeciu, • Szkoły w gminie Świecie, • Straż Miejska w Świeciu, • Organizacje pozarządowe,
<p>2. Zwiększenie dostępności do terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu</p>	<p>2.1. Uzupełnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej</p> <p>2.2. Zapewnienie oferty interwencyjnej, motywującej i leczniczej w sytuacji ostrych problemów alkoholowych, w tym zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Organizacje pozarządowe, • Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Promyk” w Świeciu
<p>3. Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc domowa, a także problem nadużywania alkoholu</p>	<p>3.1. Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów życiowych</p> <p>3.2. Zapewnienie wsparcia i pomocy w rozwoju dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Pomocy Społecznej, • Komenda Powiatowa Policji w Świeciu, • Zespół Interdyscyplinarny, • Zespół Kuratorskiej Służby Zawodowej w Świeciu, • Poradnia Psychologiczno –

	3.3. Udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc	<p>Pedagogiczna w Świeciu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkoły w gminie Świecie, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu • Miejsko – Gminna Przychodnia w Świeciu • Prokuratura Rejonowa w Świeciu • Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świeciu
4. Zwiększenie skuteczności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<p>4.1. Zapewnienie większej skuteczności Programu</p> <p>4.2. Wsparcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, • NZOZ Nowy Szpital w Świeciu, • Komenda Powiatowa Policji w Świeciu, • Szkoły • Straż Miejska w Świeciu

Cel główny Nr 1: Zwiększenie skuteczności działań związanych z profilaktyką, edukacją oraz prewencją, głównie wśród młodzieży:

Lp.	Zadanie	Działanie
<p><i>Sposób realizacji: 1.1 Ograniczenie dostępności zakupu napojów alkoholowych, osobom niepełnoletnim oraz opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej</i></p>		
1.1.1	Ograniczenie dostępności do zakupu alkoholu, dla osób niepełnoletnich poprzez podniesienie poziomu świadomości	<p>1.1.1.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby nieletnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla personelu sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, - działania prewencyjne i edukacyjne skierowane do personelu dyskotek i klubów młodzieżowych, - udział w ogólnopolskich kampaniach o podobnym charakterze.
		<p>1.1.1.2. Działania skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych, opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do rówieśników, - warsztaty, recitale profilaktyczne oraz informacyjno – edukacyjne dla dzieci i młodzieży
		<p>1.1.1.3. Dostarczenie dzieciom i młodzieży wiedzy na temat zagrożeń spowodowanych wchodzeniem w ryzykowne sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy informacyjno – edukacyjne, - grupowe zajęcia profilaktyczne o charakterze edukacyjnym dotyczące utrwalania umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupy, rozwijania postaw prozdrowotnych, - prowadzenie programów promujących zdrowy styl życia
1.1.2	Administracyjne ograniczenie dostępności do zakupu napojów alkoholowych, osobom	<p>1.1.2.1 Przeprowadzenie kontroli sklepów i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania przepisów prawnych (kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, głównie w</p>

	niepełnoletnim	miejscach, w których przebywa młodzież)
Sposób realizacji: 1.2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży:		
1.2.1.	Prowadzenie selektywnej akcji edukacyjnej i informacyjnej, celem zwiększenia świadomości i odpowiedzialności odbiorców realizowanych programów	1.2.1.1. Zwiększanie świadomości lokalnego społeczeństwa na temat zagrożeń związanych z ryzykownym pićem alkoholu oraz jego nadużywaniem: - udział w kampaniach i akcjach ogólnopolskich, - organizowanie lokalnych akcji profilaktycznych wspólnie z jednostkami organizacyjnymi z terenu gminy Świecie
		1.2.1.2. Promowanie postaw prawidłowo funkcjonującej rodziny: - udział w kampaniach i akcjach ogólnopolskich, - organizowanie lokalnych akcji profilaktycznych wspólnie z jednostkami organizacyjnymi z terenu gminy Świecie
		1.2.1.3. Szkolenia i edukacja w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu: - szkolenia oraz spotkania dla pedagogów, wychowawców i rodziców w aspekcie problemu przemocy w rodzinie, - szkolenia w zakładach pracy

Cel główny Nr 2: Zwiększenie dostępności do terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.

Lp.	Zadanie	Działanie
Sposób realizacji: 2.1. Uzupelnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej		
2.1.1	Uzupelnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej	2.1.1.1. W ramach otwartego konkursu ofert, zakup usług zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu w wczesnej fazie uzależnienia oraz po przebytej terapii w ośrodku terapii uzależnień – program „After Care”
Sposób realizacji: 2.2. Zapewnienie oferty interwencyjnej, motywującej i leczniczej w sytuacji ostrych problemów alkoholowych, w tym zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego		
2.2.1.	Wzmocnienie działań związanych z motywowaniem osób uzależnionych, do leczenia, które nie wyrażają zgody na dobrowolne podjęcie terapii	2.2.1.1. Zwiększenie działań motywacyjnych wobec osób uzależnionych i ich rodzin, głównie wobec osób, które nie chcą dobrowolnie podjąć leczenia: - zapewnienie badań i opinii biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia, - zwiększenie współpracy z Sądem Rejonowym w Świecie, a także z placówkami odwykowymi

Cel główny Nr 3: Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc domowa, a także problem nadużywania alkoholu

Lp.	Zadanie	Działanie
<i>Sposób realizacji 3.1.: Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych</i>		
3.1.1	Bezpośrednie wsparcie dla dzieci i młodzieży wywodzących się z rodzin niewydolnych wychowawczo	3.1.1.1. Prowadzenie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej „Gniazdo” na terenie gminy Świecie
<i>3.3.: Udzielenie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc</i>		
3.3.1.	Objęcie pomocą ofiar przemocy domowej	1.3.1.1. Kompleksowe objęcie pomocą rodziny z problemem przemocy poprzez Zespół Interdyscyplinarny 1.3.1.2. Zapewnienie środków finansowych na zadania ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2015

Cel główny Nr 4: Zwiększenie skuteczności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Lp.	Zadanie	Działanie
4.1.	Zapewnienie większej skuteczności Programu	<p>4.1.1. Docieranie z problematyką profilaktyki uzależnień do coraz to szerszych kręgów społeczności lokalnej, np. zakładów pracy na terenie gminy Świecie.</p> <p>4.1.2. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych</p>
4.2.	Wsparcie Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<p>4.2.1. Wspomaganie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminnego, wymienionego Programu przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie środków finansowych na szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

V. Strategiczne kierunki realizacji Programu

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyodrębniono obszary problemowe dotyczące gminy Świecie, które wymagają:

1. zwiększenia świadomości lokalnego społeczeństwa odnośnie problemu nadużywania alkoholu oraz idących za tym konsekwencji,
2. rozszerzenia oferty profilaktycznej dla dzieci i młodzieży,
3. działań profilaktycznych kierowanych do nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych,
4. zwiększenia ilości kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, by wyeliminować miejsca, gdzie młodzież może dokonać zakupu alkoholu,
5. współpracy jednostek stykających się bezpośrednio z problemem nadużywania alkoholu.

VI. Priorytety

Zasadniczym, a zarazem długofalowym celem niniejszego Programu jest zminimalizowanie zjawiska nadużywania alkoholu w środowisku lokalnym. Aby jednak ten cel osiągnąć, wyznaczono krótkookresowe zadania. Są nimi:

1. zajęcia profilaktyczne obejmujące ćwiczenia odmawiania picia, nieulegania naciskowi grupy, obrony własnych postaw i przekonań,
2. programy profilaktyczne obejmujące coraz młodsze grupy wiekowe,
3. zwiększenie dostępności do terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu,
4. poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc domowa, a także problem nadużywania alkoholu,
5. zwiększenie skuteczności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w naszej gminie,
6. współdziałanie oraz pomoc w szkoleniu grup zawodowych i osób związanych bezpośrednio lub pośrednio z realizacją gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych.

VII. Zasady Finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonywane jest z budżetu gminy, głównie ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa GUS – za każde posiedzenie.

KOORDYNATOR
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Subkowska
mgr Klaudia Subkowska

PRELIMINARZ

Na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 – 2016, w budżecie na rok 2016 przeznaczono kwotę **760.00,- zł**. Wszystkie zadania finansowane będą z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zostały one ujęte w poniższych rozdziałach:

- 85153 w wysokości – 36.000,00 zł
- 85154 w wysokości – 661.000,00 zł
- 85205 w wysokości – 63.000,00 zł

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii plan – 36.000,- zł

1. W ramach działalności z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii zorganizowane zostaną warsztaty oraz spotkania dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych oraz gimnazjalnych z terenu gminy Świecie z terapeutami uzależnień oraz osobami, które bezpośrednio stykały się z problemem używania narkotyków - **5.000,- zł**.
2. Zaplanowano szkolenia dla nauczycieli, pedagogów, dyrektorów placówek oświatowych oraz funkcjonariuszy z zakresu profilaktyki narkomanii, co wpłynie na poszerzenie zakresu wiedzy uczestników szkolenia w omawianym zakresie – **5.000,00 zł**
3. Zakup materiałów profilaktycznych z zakresu profilaktyki narkomanii – **1.000,00 zł**
4. Realizacja programu „FreD goes net”, którego uczestnikami są osoby młode, które po raz pierwszy zostały zatrzymane przez policję w związku z przestępstwem polegającym na posiadaniu narkotyków. Proponuje im się udział w programie, który opiera się na metodzie krótkiej interwencji profilaktycznej, mieszczącej się w ramach profilaktyki selektywnej.
Do realizacji powyższego programu, niezbędne jest nawiązanie ścisłej współpracy placówek oświatowych, Komendy Powiatowej Policji, a także Koordynatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **5.000,00 zł**

5. Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, przeprowadzony zostanie konkurs dla organizacji pozarządowych na przeprowadzenie zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, na który przeznaczona jest kwota – **20.000,- zł**.

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan – 661.000,- zł

I. Działalność z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – 276.600,- zł

1. Osobą odpowiedzialną za realizację powyższej działalności jest Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na którego wynagrodzenie wraz z pochodnymi przeznaczona jest kwota **77.350,- zł**.

Dla realizacji tych działań niezbędne są wydatki bieżące, tj.: podróże służbowe, opłaty telefoniczne, zakup pomocy naukowych oraz materiałów papierniczych niezbędnych do pracy, na które planuje się **4.050,- zł**.

2. Na wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sporządzane opinie sądowo – psychiatryczne w kwestii uzależnienia od alkoholu, opłaty z tytułu postępowania sądowego, a także udział w szkoleniach członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przeznaczona jest kwota **30.300 zł**.

3. Podczas trwania roku szkolnego realizowany będzie program profilaktyczny „Spójrz Inaczej”, którym objęte zostaną wszystkie klasy szkół podstawowych oraz klasy 1-2, gimnazjów na terenie gminy Świecie, na który przeznaczona jest kwota **60.000,- zł**.

4. W ramach środków z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zrealizowane zostaną poniższe zadania, na które przeznaczona jest kwota – **20.400,- zł**, w tym:

- przeprowadzone zostaną spektakle i warsztaty profilaktyczne w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie gminy Świecie,
- zakupione zostaną materiały informacyjno – edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień,
- zorganizowana zostanie konferencja, poświęcona tematyce FAS – „Płodowy Zespół Alkoholowy”,
- dofinansowanie Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Świeciu w organizacji „Dnia Trzeźwości”,
- zakup nagród w konkursie organizowanym przez Zespół Szkół Specjalnych w Świeciu, pn. „Wybieram zdrowie, wybieram życie” II edycja, Wojewódzkiego Konkursu Profilaktycznego,

- przeprowadzona zostanie diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych, która niezbędna jest do opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok.
5. Na dofinansowanie bezalkoholowej biesiady Środowiska Trzeźwościowego na terenie Gminy, a także pokrycie kosztów związanych z dojazdem na Ogólnopolski Miting Środowisk Trzeźwościowych – **10.000,- zł.**
  6. Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, przeprowadzony zostanie konkurs dla organizacji pozarządowych na przeprowadzenie zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, na który przeznaczona się **74.500,- zł.**

II. Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „Gniazdo” – 384.400,- zł

Na terenie Gminy funkcjonuje 6 oddziałów Świetlicy Gniazdo, znajdują się one: przy Szkole Podstawowej w Terespolu Pomorskim, na Osiedlu Miasteczko, w Szkole Podstawowej Nr 5 w Świeciu, w Gimnazjum Nr 2 w Świeciu, na osiedlu Marianki oraz przy świetlicy wiejskiej w Sartowicach.

1. Główną pozycją w wydatkach Świetlicy „Gniazdo” są koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi, które wynoszą **274.400,- zł** i stanowią 71,4% planu wydatków bieżących. Zatrudnionych jest 6 wychowawców oraz główny księgowy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Ponadto zaplanowano wynagrodzenie pracownika zatrudnionego na umowę zlecenie w Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej „Gniazdo” do obsługi informatycznej Świetlicy – **5.100,- zł**

2. Na wydatki bieżące przeznaczona się kwotę **52.400,- zł**, na którą składają się: opłaty na fundusz remontowy, badania okresowe pracowników, szkolenia, zakup żywności, zakup pomocy naukowych, opłaty za korzystanie z Internetu, telefonii komórkowej, za zużyta energię, zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia zajęć, wywóz śmieci, czynsz za pomieszczenia oddziałów Świetlicy, przegląd wentylacji kominowej, podróże służbowe oraz ubezpieczenia dzieci podczas wycieczek.
3. Organizacja imprez okolicznościowych – **15.050,- zł**

W ramach tych środków planuje się zorganizowanie: Dnia Dziecka podczas którego uczestniczące dzieci ze Świetlicy „Gniazdo” będą mogły skorzystać z wielu przygotowanych atrakcji i konkurencji. Ponadto planuje się zorganizowanie Wigilii, która ma charakter integracyjny. Poza wręczanymi paczkami świątecznymi, dzieci będą mogły spędzić miłe chwile w gronie swoich kolegów, koleżanek ze świetlicy, wychowawców oraz zaproszonych gości.

4. Organizacja kolonii letnich w czasie wakacji. Przewiduje się zorganizowanie w ośrodkach wypoczynkowych nad morzem, 7-mio dniowych turnusów dla ok. 60 uczestników ze Świelicy – 37.000,- zł.
5. Z myślą o poprawie warunków w oddziale Świelicy „Gniazdo” mieszczącym się na Mariankach, planuje się jego odmalowanie, na którego cel przeznaczona jest kwota 450,00 zł.

Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Plan – 63.000,00 zł

KOORDYNATOR
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Subkowaska
mgr Krystyna Subkowaska